

vzhůru na Turkey

Kam vyrazíte tento rok? To byly časté otázky kamarádů a známých, kteří už poznali naše výlety. S úsměvem na tváři odpovídám – Turecko!

Ne všichni chápali naše rozhodnutí, ale budete vysvětlovat někomu, že se těšíte, jak v horku budete šlapat do pedálů ve výškách i přes 2000 m n. m. a spát ve spacáku víc jak dva týdny? To je ztráta času... A že ho není nazbyt! Před samotnou cestou je třeba složit biky do krabic, dostat se s batohem do určené limitní hmotnosti a vyhádat na letišti na check-inu, že máte všechno v daných rozměrech. Potom zbývá jen doufat, že batoh docestuje v pořádku, včas a že se nic neztratí.

A najednou je to tu, přímo před vámi: Istanbul nad ránem a naše biky v dobitých krabicích. „Ti chlápci po nich museli přejet s buldozerem!“ nadávám nad roztrhaným a pomačkaným kartonem. Kola ale naštěstí zůstala bez újmy. Dobrodružství může začít.

Dostat se z Istanbulu si žádá trpělivost a hlavně pevné nervy. Po různých peripetiích sedíme za pár hodin v autobuse do Nevsehiru-Göreme. Takových 12 hodin cesty. Překvapuje nás obsluha, něco podobného jako letušky,

jen bohužel v mužském podání. Nu což, občerstvení v podobě čaje, minerálky a koláčů v ceně jízdného každopádně potěší.

Kappadokia

Je večer a konečně jsme na místě. Rozkládáme biky přímo na stanici a rozhlížíme se po ubytování. To naše musí být extra, ale opravdu extra – levné! Hned první penzion je ochotný přijmout nás se spacáky a se spaním pod slunečníkem na terase, dokonce ani biky

nejdou problém. Tito chlápci ze Star Cave mají zlaté srdce, ale ještě netuší, koho to ubytovali. Po čase se staneme atrakcí pro fajnovější hosty a také členy personálu.

Jezdit v okolí Göreme je zážitek hned dvakrát. Ten první je, že se jezdí po syrkém a sem tam nevypočitatelném povrchu, a ten druhý pak množství historických památek a osídlení v této oblasti. Podrobná mapa je tu přepych, jezdíme v podstatě za nosem. Všechno

podstatné je tu relativně blízko sebe a i když netrefíme na první pokus, není problém se vrátit. Přátelé, a hlavně ti, kteří šetříte gramy: zapomeňte na ultralighty a super lehké gumy! Říkám to s velkou vážností a mých 38 defektů za nějakých zhruba 200 terénních kilometrů tomuto sdělení dá důležitost. Kolega a spolujezdec Paedr měl za ten samý trip defektů jen pět, ještě má někdo pochybnosti? Množství údolí s řádnými singly a síť

TURECKO

Turecko se jako snad jediná krajina světa rozprostírá na dvou kontinentech: Evropě a Asii. S rozlohou 780 tisíc km² je několikanásobně větší než Česko a Slovensko dohromady. Také 60 milionů obyvatel je nepoměrně víc, než máme my. Pro úplnost dodám, že nejvyšší vrch je posvátný Ararat (5164 m n. m.) na východních hranicích a největším jezerem je Van, taktéž na východě (plocha 3700 km²).

prašných cest zaručují satisfakci za utrpení v horku. Popisovat tu nějak přesnější trasu ani nejde, protože odbočka na nějaký kratší nebo delší singl je, myslím, každých sto metrů. Proto nejlepší je jezdit a zkoušet, případně dělat hvězdicové výlety. Kromě ježdění se po čase začnete také dobře orientovat v terénu. V Kappadokii se dostanete do nadmořské výšky asi 1600 metrů, proti Göreme to znamená 500metrový rozdíl.

Vysloveně záleží na každém, kolik si toho chce denně naložit. Mezi hlavní vychytávky oblasti se tu určitě počítá Uchysar, starobylá pevnost vytesaná do pískovcové skály vysoké 50 metrů. Je třeba počítat s množstvím turistů, ale podobných menších pevností je slán-

Kappadokia

Název vznikl z perského slova Kapatuka, ve volném překladu to znamená krajina krásných koní. V antickém období sloužil na pojmenování regionu osadníků v centrální Anatolii (tehdejší Turecko). V těchto dobách byla v porovnání s dneškem Kappadokia větší, hranice území sahaly až po Černé moře. Dnes je pro turisty hlavním lákadlem okolí města Nevsehir. Na menším území se nachází množství historických památek a zajímavých přírodních scénérií. Pro bikera je výhodou, že všechna údolí a zajímavosti jsou relativně blízko sebe. Za všechny stojí za zmínku tři.

Pravým srdcem turistického ruchu v oblasti je městečko Göreme. Poklidná atmosféra, množství restaurací s tradiční kuchyní (v hlíněném džbánu upečený kebab) a do kamene vytesané penziony přitahují cestovatele z celého světa. Na konci Göreme je možné navštívit tzv. Open Air muzeum, kde se dozvíte všechno potřebné o kultuře a historii regionu.

První monument, který je vidět z dálky, a zároveň skvělý orientační bod při výletech se jmenuje Uchysar. Je to masivní skála vysoká 50 metrů, ze které je vytesaná pevnost. Bohužel se neví, kdo ji vytesal. Zároveň je to jeden z nejvyšších bodů Kappadokie (1400 m n. m.). V římském a byzantském období sloužil jako důležitá obrana proti vpádu arabských kmenů. Je to jediné místo v Kappadokii, odkud jsou vidět vulkány Hasan dagi (3200 m) a Erciyes dagi (3917 m) najednou.

Osadě Cavusin dominuje skalní kolos kdysi obydlené zříceniny. Zní to neuvěřitelně, ale bydlelo se v ní až do roku 1950, ale z důvodu sesuvu podlaží se obyvatelstvo muselo přestěhovat. Po sesuvu byly některé budovy zničeny. Stále je však vstup dovnitř volný a nic nebrání návštěvníkům pokochat se nezvyklým architektonickým dílem.

gově řečeno „na každém kroku“ a tyto jsou úplně prázdné, tedy nic nebrání vychutnávat výhledy do krajiny také z jiných míst. Co však zarputilý biker jednoduše nesmí vynechat, je Rose Valley. Obejít toto liduprázdné údolí by

bylo pro milovníka bikových singlů čistou tragédií.

Samotná délka údolí není zarážející, ale jízda pískovcovým korytem, různými skalními tunely a klikatícím se trailem je tisíckrát víc než asfaltka, a když jedním očkem mrknete do některých jeskyň, možná najdete kresby na stěnách z dávných křesťanských dob nemilosrdně přeškrtnané muslimy. Při jednom ze vstupů do Rose Valley leží osada Cavusin, jíž vysloveně dominuje architektonický předchůdce paneláků. Tato nezvyklá slepenina bývalých obydlí je volně přístupná, kdo má aspoň trochu představivost a povolí uzdu fantazii, lehce si představí, jak to tu vypadalo kdysi. Další správnou volbou je hřebenovka kopců na horizontě při pohledu z Göreme. Při šplhání nahoru je práce s těžištěm možná důležitější než kondička, a ze samotného vrcholu se otevře nový pohled do krajiny. Při dobré viditelnosti, která je tu kvůli rozvířenému prachu vzácností, uvidíte nejvyšší horu sopečného původu v centrálním Turecku, a to Erciyes dagi – 3917 m n. m. Pod tímto vulkánem se jak stuha vine prашná cesta vysoko přes 2000 metrů a nástup je možný z města Hacilar.

Místní směle nazývají Kappadokii jako ráj pro horské cyklisty, s čímž se dá téměř výhradně souhlasit, ale je potřeba se v létě připravit

na vysoké teploty a riziko defektů, případně navštívit uvedenou destinaci na jaře.

Kurdistán

Východní část Turecka je obývaná téměř výhradně Kurdy, proto se oblast v okolí největšího tureckého jezera Van nazývá Kurdistán. Krajina je už dlouhou dobu sužovaná sna-

hou o nezávislost, ale bezpečnostní situace není tak špatná, jak by se na první pohled mohlo zdát. Kurdi jsou trochu víc konzervativní věřící a kromě opravdu otravných dětí žebrajících peníze je dobré se vyhnout krátkým kalhotám. Nejedna obyvatel Tatvanu mě upozornil a počastoval poznámkami se zvýšeným tónem v hlase. My však v městě zůstáváme jen nevyhnutelný čas a hned jak jsme dali dohromady biky, odjíždíme směrem Nemrut dagi.

Tato třítisícovka v sobě ukrývá druhý největší kráter na světě s průměrem do osmi kilometrů. Naštěstí do něj vede prашná cesta, která je vidět už z dálky, jak se zařezává do svahů. Nejsem nadšencem bikingu s těžkým batohem na zádech, ale nic jiného nám nezbývá, pokud si chceme v kráteru vychutnat dvě noci. Nemáme stan a ani vařič, ale voda a spacák na zádech jsou snad z olova a stoupání nemá konce. Podle směrovníku je to do sedla nějakých 13 km s převýšením přibližně 950 metrů. Klima je tu už trochu chladnější a po dvou hodinách vcházíme do něčeho přesahujícího běžnou představivost. Prostor je obrovský a obvod kráteru je přes třicet kilometrů. Uvnitř je několik jezer, ze kterých dvě se vyjímají nejvíc: větší modré a menší bratr zelený. Ale k nim to ještě může být do deseti kilometrů převážně klesání a sestup o tři sta výškových metrů – to mluví dostatečně za rozměry Nemrutu. Dosud jsem nebyl na biku výš, GPS ukazuje 2533 m, a komu to nestačí, dá se vystoupit až do 2800 m. My volíme sjezd a já se nedokážu dočkat momentu, kdy shodím batoh. V dálce je vidět kemp, ale to, co znamená kemp v místních měřidlech, je celtová plachta a kamenná chatrč, již obsluhuje veterán pamatující si snad dinosaury a vzdáleně připomínající indiána strážícího poklad na solném jezeře ve filmu o Vinetouovi.

No nic, žádnou svůdně zahalenou islámskou tanečnici jsme tu beztak nečekali. Objednáváme si čaj se sušenkami. Jinak čaj se pije všude

Dnes tu pro změnu potkáváme Čechy a utvoříme autonomní československou republiku. Chlapci tu jsou pěšky a jako i my se zítra vrací. Večer fouká nárazový vítr, ale dá se to vydržet. Vedoucí provozu nás chodí do bivaku kontrolovat a nabízí nám přespání u něj v kamenné boudě, ale takovou romantiku radši odmítneme. Ráno je všechno při starém, vítr polevil, opět se vykoupeme a jede se nazpět. Ze sedla se ještě jednou podíváme na kráter a stěny tyčící se sedm set metrů nad jezero, a hurá dolů. Naše radost je ale předčasná.

Malým zázrakem v dějinách stavebnictví se stal počín místních cestářů, kteří za ty dva dny, co jsme tu pobýli, natáhli novou asfaltku téměř až nahoru. Kola se lepí do nezatvrdnutého asfaltu a místo šedesátky se odvalujeme tak dvacítkou – to nemohli ještě den počkat?!

Kurdistán

Kurdistán je hornatá oblast ve východním cípu Turecka a Kurdi jsou největším etnikem na světě bez vlastního státu. Jejich počet je přibližně 25 milionů a žijí na územích více asijských států (kromě Turecka je to také Irák, Irán a Sýrie). Kurdi téměř fanaticky věří v PKK, to je Kurdská strana pracujících, která se snaží dosáhnout založení samostatného kurdského státu v podstatě všemi dostupnými prostředky, včetně ozbrojených útoků. Životní úroveň kurdského etnika je podstatně nižší než turecký průměr. Největším magnetem pro bikera je jednoznačně výstup do kráteru třítisícovky Nemrut dagi.

Tento vulkán trůní nad městem Tatvan a největším tureckým jezerem Van. Přístup k němu je z města nebo přímo z příjezdové cesty a není za dobré viditelnosti složitý. Tvar třítisícové sopky je vcelku placatý a výstupová cesta je na svahu zřetelně vidět. Vstup do osm kilometrů širokého kráteru je impozantní a sedlo, které je třeba překonat, je v nadmořské výšce 2533 metrů. V samotném kráteru se nachází více jezer (modré a zelené), v kterých se dá koupat. V zeleném vyvěrají i termální prameny.

a v kteroukoliv dobu, třeba i patnáct šálek denně. Překvapení tu potkáváme novozélandského bikera, který brázdí Turecko už několik týdnů. Společně debatujeme a vyměňujeme si zážitky. Podle hostinského, jestli se ta osoba tak dá nazvat, jsme tu třetí nebo čtvrtí cyklisté

tohoto roku – to vůbec není špatné. Na pocitu si nalijeme jednu slavnostní a dezinfekční štamprli. Noc je v pohodě a ráno se koupeme v jezeře. Voda je studená a tvrdě konkuruje severnímu ledovému oceánu. Nenarodil jsem se jako Eskymák a zasteskne se mi po vodovodu s teplou vodou. Je nejvyšší čas prozkoumat kráter. Vyrážíme proto na průzkum do jiného sedla vedoucího směrem k městu Ahlat.

Sedlo je mírně nižší než to včerejší z Tatvanu, co nás však zarazí, je ozbrojený voják za skálou, a za chvíli deset dalších vystoupí z jeepu, přímo na vrchu sedla. Nervozita narůstá a pohledem na uniformu se snažím rozpoznat příslušnost k Turkům nebo Kurdům. Vypadá to na hlídkující Turky a my víme, že bude nejlepší se spakovat a pelášit nazpět k věcem. Nějak mě přešla chuť točit na kameru a o vyndání fotoaparátu ani nemluví. Sedáme, pozdravíme a adios amigos.

No nic, hlavně že jsme v pořádku dole a máme výlet úspěšně za sebou. K bikovému programu přidáme pěší výstup na nedalekou čtyřtisícovku Suphan dagi a po více než dvou týdnech nabíráme směr Slovensko.

Text a foto: Pavel Chrenčík

Přeprava

Turecko je poměrně rozlehlé, přeprava mezi regiony a místy, která plánujeme navštívit, zabere hodně času. Také přeprava s biky je náročnější než pro běžného turistu. Ideální je se dopravit co nejblíže letadlem a potom využívat pronajaté auto (mezinárodní letiště jsou například Kayseri pro Kappadokii a Van pro východní část). To však není vždy možné a zůstává autobus nebo vlak. Autobusová doprava v Turecku je na velmi dobré úrovni, dovolím si říct, že vyšší než v Česku či na Slovensku. Ceny jsou srovnatelné, nebo jen o něco dražší. Spoje fungují spolehlivě a někdy jedou o pár minut dřív, proto je lepší být na Otogare (stanice) o něco dříve. Za zavazadlo se nikdy neplatí – nenechte se jako my oklamat! Vlaky jsou nejlevnější alternativou, ale podle zkušeností jiných nejsou v noci nejbezpečnější.